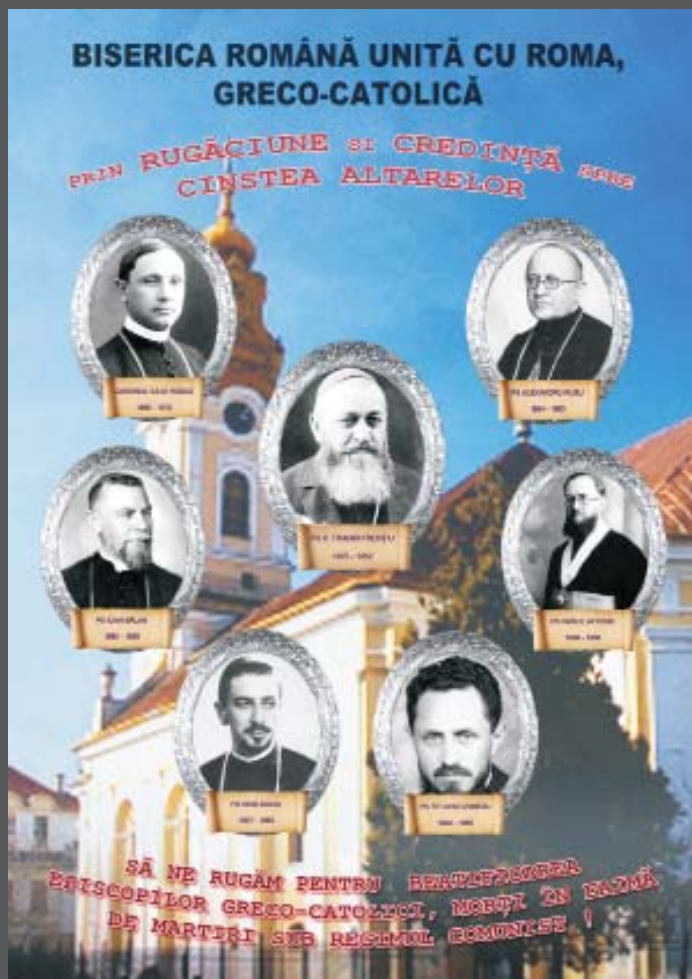

„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

LUNA NOIEMBRIE

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății
„EPISCOPII DR. IOAN SUCIU”
Anul XVII Nr. 11 (203) noiembrie 2010

Luna noiembrie, luna sufletelor din Purgatoriu

„Purgatoriul este starea celor care mor în prietenia lui Dumnezeu, însă, deși sunt siguri de mântuirea lor veșnică, încă mai au nevoie de purificare pentru a intra în fericirea cerească” (*Catehismul Bisericii Catolice* - Compendiu, Editura „Presă Bună”, Iași, 2006, p.66).

Biserica numește *Purgatoriu* purificarea finală a celor aleși, „care este cu totul deosebită de pedeapsa celor osândiți”. Purgatoriul este un loc de tranziție, pentru ca sufletul să merite Raiul. Învățătura de credință despre Purgatoriu a fost formulată mai ales la Conciliile din Florența(1438) și din Trento (1545-1563). La Conciliul de la Florența s-a realizat și Unirea dintre Biserica Apuseană și Biserica Răsăriteană, Actul de Unire fiind semnat în 5 iulie 1439. La scurt timp, Biserica Ortodoxă a renunțat la Unire. În ceea ce privește Purgatoriul, la Florența s-a definit: „Dacă cei care se pocăiesc cu adevărat și mor în dragostea lui Dumnezeu, mai înainte de a fi săvârșit roade vrednice de pocăință pentru cele ce au păcătuit ca și pentru cele ce au omis, sufletele acestora sunt curățate după moarte prin pedepse curățătoare; ca să se ușureze ele de astfel de pedepse, sunt folosite ajutoarele credincioșilor vii, adică jertfele liturgice și rugăciunile, și milosteniile, și celelalte fapte de credință care se obișnuiesc să se facă de credincioși, după rânduielile Bisericii”.

Datoriile noastre pentru cei plecați dintre noi, cu deosebire rugăciunile, nu încetează niciodată. Papa Ioan Paul al II-lea spunea că, „Cei morți din familiile noastre se află printre cei care nu se văd și nu printre cei care nu există”.

Din primele veacuri, Biserica a instituit amintirea celor morți și a oferit pentru ei îndeosebi Sf. Liturghii, ca să poată ajunge „la vederea fericitoare a lui Dumnezeu”, recomandând și pomana, indulgențele și faptele de pocăință. Pomenirea tuturor credincioșilor răposați într-o zi închinată lor vine din vechime. Sf. Odilon, abate al Mănăstirii Benedictine Cluny, în anul 998, a hotărât ca la 2 noiembrie să se facă pomenirea tuturor călugărilor răposați. Sub influența celor peste 1000 de mănăstiri benedictine răspândite pe întreg cuprinsul Europei, toată creștinătatea apuseană a adoptat acest obicei.

În 1311 Roma a stabilit în mod oficial ca la 2 noiembrie să fie celebrată pomenirea tuturor credincioșilor răposați. În calendarul greco-catolic „Pomenirea celor adormiți” este trecută la 1 noiembrie. Din nou florile toamnei vor acoperi mormintele celor dragi și sclipirea lumânărilor va spori taina cu care sunt învăluiti cei de „dincolo”. Rugăciunile noastre vor ajunge însă la ei și-i vor ajuta. Să facem să ajungă rugăciuni și pentru Episcopii și preoții noștri martiri, ca semn că jertfa vieții lor un poate fi uitată, să ajungă și la cei pentru care nu se roagă nimeni. Venind în ajutorul sufletelor din Purgatoriu, vom fi la rândul nostru ajutați de ele.

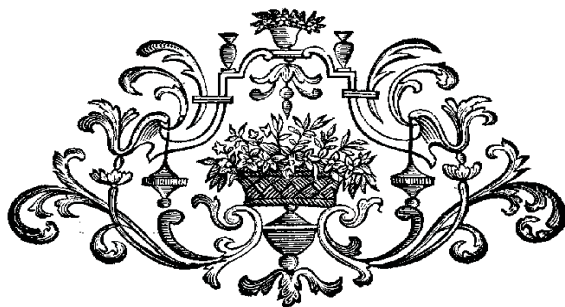
Rozarul pentru eliberarea sufletelor din Purgatoriu să ne fie neîncetat pe buze și să ne rugăm Sfintei Fecioare Maria, Regina Purgatoriului: „Regina Purgatoriului, din iubire pentru Fiul tău Isus, obține pentru sufletele din Purgatoriu harul de a contempla chipul lui Dumnezeu și de a-L lăuda în veci. Amin.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre modestie și tăcere

Unde se găsește Isus Cristos, spune Sfântul Grigorie din Nazianz, se găsește și modestia. Când în interiorul este o virtute temeinică, este de asemenea și greutatea, și modestia și înfrânarea în toate mișcările din afară. Si această modestie care se naște în pacea și smerenia lăuntrică, este aceea pe care Sf. Ignațiu ne-o cere. El nu vrea de la noi modestie prefăcută și afectată, care ține un moment și a cărei falsitate se descoperă la întâiul prilej, ci vrea o modestie adevărată și temeinică, o modestie care izvorăște dintr-o inimă smerită.

Părintele spiritual
din Alfonso Rodriquez, SJ
“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Mateo Ricci.....	12
Râvnește și fii atotputernic!.....	4	Întrunirea arhiedecezană a	
Beatificare Bogdanffy Szilard.....	5	Reuniunii Mariane.....	14
Neprihănită Zămislire.....	8	Circulară.....	16
Pagini bilingve.....	10	Papa Paul al VI-lea.....	18

Râvnește și fii atotputernic!

- Să mă rog? -

Dacă eu sunt actor și făuritor de evenimente în istoria lumii și a țării mele prin rugăciune, sunt dator să mă rog. *„Am fost învins de rugăciunile unei sărmane Mame”*, scrise pe un bilețel Napoleon, cugetând la Fericita M. Taigi.

„Rugați-vă! Rugați-vă!, rostea păstorașilor Sfânta Fecioară pe muntele *„La Salette”*, în timp ce lacrimile îi curgeau șiroaie ca niște mărgăritare de lumină.

„Nimeni nu se roagă. Singură mai rețin brațul Fiului meu să nu izbească în lumea înrăită ”.

Nu-i deci nici *„absurd”*, nici *„presumpțiune”* să mă rog, cum s-a exprimat E. Kant, ca și cum aş reclama lui Dumnezeu să schimbe planul cosmic cu fiecare cerere de om. Nu! Nu! Dumnezeu nu-și schimbă planul, ci planul se împlinește prin rugăciunea mea, căci rugăciunea mea este cuprinsă în gândul și planul divin cum sunt cuprinse toate *„cauzele secundă”* create de El, Cauza Primă. Așa cum ploaia este în planul dumnezeiesc ca să rodească pământul, așa rugăciunea este în planul divin ca să rodească istoria.

Ep. Ioan SUCIU

Beatificare Bogdanffy Szilard

episcop martir

(1911-1953)

În dimineața aceea de toamnă, 30 octombrie, lumina intensă a soarelui și căldura lui blândă învăluia orașul Oradea. Învăluia și monumentală Catedrală Romano-Catolică cu parcul din jur, și Palatul Episcopiei Romano-Catolice, unul din cele mai valoroase edificii construite în stil baroc pe teritoriul României, Șirul Canonicilor, întregul complex baroc episcopal, care ne reamintește că orașul nostru are faima de a fi fost în trecut un centru al spiritualității și al umanismului.

Dar fiecare epocă și-a lăsat înscrise valorile, unele în piatră, altele în suflete: martirii și sfinții... În perioada comunismului Biserica Catolică din Oradea, de ambele rituri - latin și greco-catolic - prin Episcopii și preoții ei a trăit în martiriu fidelitatea față de Cristos și Biserica Sa. Acum, în octombrie, a fost beatificat în orașul nostru Episcopul romano-catolic de Oradea Bogdanffy Szilard. Sperăm că foarte curând vor fi beatificați și Episcopii greco-catolici ai Oradiei, Valeriu Traian Frențiu și Ioan Suciu.

Dacă până de curând beatificările se celebrău numai la Roma, Vaticanul permite azi aceste celebrări și în afara Orașului Etern.

La acest eveniment pontifical, datorită prezenței unui delegat special al Papei, au participat 37 de

Episcopi din Europa și doi Cardinali : Arhiepiscopul Angelo Amato, prefectul Congregației pentru Cauzele sfinților și Cardinalul Erdo Peter, primatul Ungariei, Nunțiul Apostolic, Arhiepiscopul Francisco Javier Lozano. Episcopul romano-catolic de Oradea Bocskei Laszlo a primit cu bucurie pe toți invitații și credincioșii.

Din partea Bisericii Greco-Catolice au participat IPSS Lucian Mureșan, PSS Virgil Bercea, Episcop de Oradea, PSS Florentin Crihălmeanu, Episcop de Cluj-Gherla, PSS Alexandru Mesian, Episcop de Lugoj, și PSS Mihai Frățilă, Vicar de București.

(continuare în pag. 6)

Din partea oficialităților locale a participat D-na Rozalia Biro, viceprimar de Oradea.

Ne-am pregătit pentru bucuria acestei sărbători: bucuria de a ști că printre noi a trăit un sfânt. Ziua canonizării a fost emoționantă și de neuitat. Nu a fost posibil să ajungem în interiorul Catedralei, dar toate momentele actului în sine, al beatificării, le-am putut urmări, alături de mulțimea credincioșilor, pe ecranul mare din fața Bazilicii.

Pe fațada Catedralei, portretul Sfântului putea fi văzut de la mare distanță. Stăruitor, ne atrăgea privirile înceta să fie un necunoscut. Sârma ghimpată de la baza portretului ne amintea martiriul, iar stindardul papal de alătura, Biserica biruitoare.

Episcopul Bogdanffy Szilard s-a născut la 11 februarie 1911 în localitatea Crna Bara, pe teritoriul fostului județ Torontal (azi aparține Serbiei). Părinții, Ignac și Aranka, au fost învățători; în 1920 s-au stabilit în România de azi, la Cruceni, iar în 1925 s-au mutat la Timișoara. Aici viitorul Episcop va urma „Liceul Piarist”, la terminarea căruia se va înscrie la „Seminarul Teologic” din Oradea. Studiile superioare le va continua la „Seminarul Central” din Budapesta, unde va obține și doctoratul în teologie la „Universitatea Pazmany Peter”. A fost hironit preot la 29 iunie 1934.

În cursul scurtei sale vieți a

fost profesor de religie (1935-1939, într-o primă etapă, apoi în 1944) la „Gimnaziul Catolic” din Oradea și spiritual la Mănăstirea Ursulinelor. În 1947 a fost numit Canonic și Vicar al Episcopiei din Oradea.

Ca preot, pentru că nu a dezvăluit taina unei mărturisiri, a avut de suferit, dar suferințele abia începeau. A fost desemnat de Episcopul Ioan Scheffler de Oradea și Satu Mare pentru a fi Episcop. La 14 februarie 1949, în Capela Nunțiatunii Apostolice din București, în clandestinitate, a fost consacrat Episcop de către Nunțul Apostolic din România, Episcopul Gerald Patrik Aloysius O'Hara.

Statul comunist a propus Episcopului Bogdanffy Szilard crearea unei Biserici Catolice rupte de Vatican (și în alte țări au fost astfel de încercări), ceea ce tânărul Episcop a refuzat (în România încercarea nu a reușit). Urmarea acestui refuz a fost arestarea și întemnițarea. A fost trecut prin multe închisori: Jilava, Capul Midia, Sighet și Aiud. În cartea sa memorialistică „*Lanțuri și teroare*”, PSS Ioan Ploscaru îl evocă așa cum l-a cunoscut în anii celor mai înfricoșătoare suferințe, în închisoarea de exterminare din Sighet. Episcopul Bogdanffy era în celulă cu Episcopii greco-catolici. La o perchezitie, comandantul și milițienii i-au găsit un vârf de creion, motiv să fie trimis la „neagra”.

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

„Neagra” era o celulă fără ferestre și fără lumină. Era cam 2/2 metri pătrați și în mijlocul padimentului era fixat un lanț de care se lega uneori deținutul într-o poziție greu de suportat. Deținutul era băgat acolo dezbrăcat, numai în lenjerie și desculț. Uneori se arunca și apă pe jos, ca să nu se poată așeza...”. Și PSS Ploscaru continuă: „Când am auzit sentința...ne-am înspăimântat, gândindu-ne la urmările acestei pedepse, căci eram în mijlocul iernii”. Episcopul Bogdanffy era renumit pentru caritatea lui, era mereu în ajutorul celorlalți, micile obiecte găsite asupra lui trebuiau să folosească celorlalți, însă, caritatea lui, în cazul de față, i-a fost dăunătoare. Era un om blând și umil. Era un suflet ales...”. Episcopul Ioan Suciș a intervenit în favoarea lui Bogdanffy: „Este un om liniștit, nu cred să fi făcut ceva rău, că un-i un astfel de om. Este cel mai liniștit dintre noi, nu înțelegem ce s-a întâmplat”.

Comandantul știa că Bogdanffy

era disciplinat, de aceea a adăugat: „De multe ori cei mai blânzi plătesc în locul altora...”.

Episcopul Bogdanffy „nu spunea niciodată nimic despre suferințele proprii”. O singură dată, când nu a putut ridica sacii cu cartofi (fiind corpolent, era pus la cele mai grele corvezi) Episcopii ceilalți l-au ajutat. Atunci „i-a scăpat o mărturie”: „Oasele de la picioare mi-au fost dislocate, căci am primit 72 de lovituri la tălpi...”.

Încheiem prin cuvintele PSS Ioan Ploscaru: „A fi preot catolic nu însemna triumfalism, ci a-L urma pe Cristos, nu numai la Cină, ci purtând Crucea și urcând Golgota alături de Învățătorul său. Desigur, acest lucru nu este ușor...”.

Bogdanffy Szilard, Episcopul romano-catolic de Oradea, erou și martir creștin, a murit în 1953 în închisoarea de la Aiud.

Jertfa vieții sale l-a ridicat la cinstea altarelor. De-acum va primi rugăciunile noastre, va fi mijlocitorul tuturor celor care îi vom încredința rugăciunile pentru a primi harurile de care avem nevoie, căci, așa cum a afirmat PSS Virgil Bercea: „Sfinții nu au confesiune, naționalitate și frontiere”.

Otilia BĂLAȘ

Neprihănită Zămislire

La data de 8 decembrie 1854, Papa Pius al IX-lea (1848-1878) prin Constituția dogmatică „*Ineffabilis Deus*” proclamă dogma de credință potrivit căreia: „*Preacurata Fecioară Maria, în clipa zămislirii ei, printr-o scutință deosebită și prin harurile lui Dumnezeu, în puterea vredniciei vrednicilor lui Isus Cristos, Mântuitorul neamului omenesc, a fost păstrată neîntinată de orice pată a păcatului strămoșesc*”.

Această dogmă a confirmat-o la 25 martie 1858 Bernadettei Soubirous (1844-1879) Sf. Fecioară, la Lourdes, la a 16-a apariție. Când Bernadette a întrebat-o, „*Cine ești?*”, Sfânta Fecioară i-a răspuns: „*Sunt Imaculata Concepție!*”

În Sfânta Scriptură este confirmată neprihănită zămislire în „Cântarea cântărilor”: „*Toată frumoasă ești, iubita mea, și întinare nu este întru tine*” (4-7). În „Noul Testament” Sf. Arhanghel Gabriel e trimis din partea lui Dumnezeu să ducă Preacuratei vestea că a fost aleasă să fie Mama Fiului lui Dumnezeu: „*Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei*”. Ea s-a înspăimântat, dar Îngerul i-a spus: „*Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Vei concepe, vei naște fiu, vei chema numele lui*

Isus”. Maria îi spune Îngerului: „*Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu bărbat?*” Îngerul i-a zis: „*Spiritul Sfânt se va coborî peste tine. Spiritul Sfânt te va umbrî*”. Atunci Maria a zis: „*Iată serva Domnului, fie mie după cuvântul tău*” (Luca, 1, 1-38). Fecioara Maria se ivește ca zorile, frumoasă ca luna, aleasă ca soarele.

Un susținător înfocat al Neprihănitei Zămisliri a fost

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

Ioan Duns Scotus (1206-1303). Îngenunchind în fața unei statui a Preacuratei, a exclamat: „*Dignare me, Te laudae, Virgo Maria!*” (Învrednicește-mă să te laud, Fecioară Preacurată).

Dogma „*Imaculatei Concepții*” era deja practică în lumea catolică de foarte mult timp.

În țara noastră, această învățătură a fost crezută de către toți românii, fără deosebire de lege. „*Gazeta Transilvania*” din 18 decembrie 1854 descrie serbarea de la Blaj, din Duminica Samarinenței, printr-o procesiune măreață la icoana Maicii Domnului de la Catedrala metropolitană. S-a cântat „*Paraclisul*”. Însuși Mitropolitul Sterca Suluțiu (1794-1867) a predicat. Această frumoasă serbare îl are în centru pe Canonul Timotei Cipariu (1805-1887). Născut la Pănade, e un filolog și un lingvist de seamă. A editat „*Elemente de limbă română*”. Ca membru al Academiei Române a impus ortografia etimologică. A editat primul ziar cu litere latine, „*Organul luminării*”, iar la proclamarea dogmei Neprihănitei Zămislirii a scris: „*Imnul către Zămislita Preacurată Fecioară Maria*”, pe muzica profesorului N. Begnescu.

Proclamarea dogmei Neprihănitei Zămislirii a înviat cinstirea Sfintei Fecioare. Au îmbrățișat-o mulți tineri și tinere,

care prin viața curată, prin trăirea credinței au dus la respectul față de căsătorie și față de cea care avea să fie soție și mamă copiilor. Trăind creștinește și consacându-și viața lui Isus, unii tineri au devenit sfinți: Maria Goretti (1890-1902), Tereza de Liseux (1873-1897), Maximilian Kolbe (1894-1941), Giorgio Frassati (1901-1925).

E absolut necesar să trăim o viață curată până la căsătorie și după căsătorie. Să luptăm împotriva divorțurilor, a concubinajelor, a întreruperilor de sarcini. Pentru evitarea vieții păcătoase în familii, să se utilizeze sterilitatea lunară. Să fie evitate drogurile etc.

Să nu uităm: iubirea este un sentiment sacru, așa cum scrie Alex. Vlahuță: „*Iubire, tu, a lumilor coroană, / Tu vrednică, dumnezeiască floare*”.

Viața curată e posibilă. Curățenia nu e dăunătoare sănătății: „*Voi, ce luptați în viață, / Cu inima curată / Si zâmbetul pe buze, / Si n-ați primit răsplată / Voi, toți veți fi în Ceruri / De-a pururea cu Domnul*”./ (Al. T. Stamatiad).

Trăirea vieții creștine impune apelul la Sf. Fecioară și Sf. Taine.

Chiar dacă ne-ar sta toți împotriva,

Destin avem și-un hram,
Maria ne e deopotrivă
Cunună, Mamă și Program.

Pr. I. ERDELI

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Nous voila donc partis avec Mgr. Defois, archevêque de Sens-Auxerre. Vincent Cernea, toujours disponible, nous servira de guide et d'interprète. Partout, l'accueil sera extraordinaire.

Mgr. Vasile Hossu, évêque d'Oradea, nous attend a frontière. Apres une visite a l'évêque catholique de rite latine dans son palais cossu, nous nous retrouvons, dans l'appartement de Mgr. Hossu.

La rencontre de l'évêque de Lugoj, Mgr. Ioan Ploscaru.

Seul survivant, avec le Cardinal Todea, des 12 évêques martyrs, il témoignera pendent aussi détaille d'une heure. Nous sommes tous très impressionnes, parce que c'est le premier récit aussi détaille que nous entendons sur les martyrs du communisme et qui plus est, de la bouche d'un témoin direct: Mgr. Ploscaru a fait 16 années de prison. Il possède de plus un solide talent de conteur et parsème son récit de pointes d'humour et de larges éclats de rire: on l'écouterait pendant des heures! Mgr Ploscaru raconte:

„En 1948, a l'occasion des élections présidentielles, le Pape Pie XII demanda a tous les ordres religieux de sortir de leurs monastères pour aller voter, afin d'éviter que les communistes n' arrivent au pouvoir. Un libéral fut élu. En représailles, Staline décida d'éliminer les Eglises Greco-Catholiques, ou qu'elles se trouvent. En Roumanie, ce fut du décret 358 du 1 décembre 1948. A cette époque, il y avait environ 1.600.000 fideles dans les 5 diocèses de Blaj, Cluj, Baia Mare, Oradea, Lugoj et le vicariat apostolique a Bucarest. Les plus nombreux résidaient en Transylvaine. Leurs 6 évêques furent arrêtés le 28 octobre, avant même la publication du décret.

Alors le Patriarche orthodoxe de Bucarest a demande au premier ministre qui était alors Petre Groza, de donner les 6 évêques sous sa main, et il ferait sortir la foi catholique de leur tête... et premier ministre les a donnes...”.

(a suivre)

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Iată-ne deci plecând cu Mgr. Defois, Arhiepiscop de Sens-Auxerre. Vincent Cernea, întotdeauna disponibil, ne va servi de ghid și interpret. Peste tot, primirea va fi extraordinară.

Mgr. Vasile Hossu, Episcopul de Oradea, ne-a așteptat la frontieră. După o vizită la Episcopul de rit latin, în palatul său bogat, ne-am înapoiat în apartamentul Mgr. Hossu.

Întâlnirea cu Episcopul de Lugoj, Mgr. Ioan Ploscaru.

Alături de Cardinalul Todea, singurul supraviețuitor dintre cei 12 Episcopi martiri, este Mgr. I Ploscaru. El va mărturisi mai bine de o oră. Toți trei suntem foarte impresionați, pentru că este prima povestire așa de detaliată pe care o auzim despre martirii comunismului, și în plus, din gura unui martor direct: Mgr. Ploscaru a făcut 16 ani de închisoare. El este și un talentat povestitor care presară în povestirea sa momente de umor cu hohote de râs: l-ai fi ascultat ore întregi! Mgr. Ploscaru povestește:

„În 1948, cu ocazia alegerilor prezidențiale din Italia, Papa Pius al XII-lea a cerut tuturor Ordinilor religioase să iasă din mănăstirile lor și să voteze pentru a evita ca să iasă comuniștii la alegeri. A fost ales un liberal. Ca represalii, Stalin a decis să elimine Bisericele Greco-Catolice acolo unde ele se găseau. În România, acest lucru a fost obiectul Decretului 358 din 1 decembrie 1948. La această dată, Biserica Greco-Catolică avea în jur de 1.600.000 de mii de credincioși în 5 Dieceze: Blaj, Cluj, Baia Mare, Oradea, Lugoj, și un Vicariat Apostolic la București. Cei mai numeroși credincioși erau în Transilvania. Episcopii lor au fost arestați la 28 octombrie, înainte chiar de publicarea decretului.

În momentul acela Patriarhul ortodox de București a cerut primului ministru Petre Groza „să-i dea pe cei șase episcopi în mâna sa și el va face să le iasă catolicismul din cap.... și prim ministru i-a dat...”.

(va urma)

Matteo Ricci

1552-1610

În urmă cu mai bine de 400 de ani Împăratul Chinei Wan-li (1563-1620)* a admis la Curtea sa, cetate interzisă, ca pe unul de-al lor, pe un străin, pe călugărul iezuit Matteo Ricci, dându-i cea mai înaltă demnitate, ceea ce în Europa ar însemna „*paire*” (în Anglia, membru al Camerei Lorzilor).

Părintele iezuit Matteo Ricci, cunoscutul erudit, s-a făcut chinez între chinezi timp de 28 de ani cât a fost misionar în China... A trebuit ca un iezuit să editeze primul dicționar chinezesc cu traduceri în limbile occidentale (*Marele Ricci*), în 7 volume. Tot el este acela care a tradus patru volume despre confucianism.

Patria lui Matteo Ricci este Italia. El este primul din cei 13 copii ai unui farmacist din Macerata, provincia Marche-Ancona. Anul în care se naște Matteo Ricci, 1552, este și anul în care a murit Sf. Francisc Xaveriu (1506-1552), apostol-misionar în India, unul dintre primii călugări ai lui Ignățiu de Loyola!!!

Matteo Ricci a fost dotat cu o memorie ieșită din comun și cu o pasiune pentru studiu pe aceeași măsură. A studiat la iezuiți unde și-a format o cultură umanistă cu largi orizonturi. În 1571, la 19 ani, intră în Ordinul Iezuit. Iezuiții erau deja la a doua generație, bogată în savanți și misionari, trăsăturile acestora fiind prezente la aceeași persoană. Noviciatul și Universitatea, la Roma și Florența - a studiat teologia, filozofia, dreptul și

matematica - îl instruieste, îi dezvoltă personalitatea, spiritualitatea și cultura. Superiorul general al Ordinului pentru India și Asia, Părintele Alessandro Valignano, îl remarcă. Astfel, este trimis pentru continuarea studiilor la Universitatea din Coimbra (Portugalia), apoi la Goa, în India. După patru ani de studii este hirotonit preot. La Goa, la fel ca și la Roma, Florența și Coimbra, Matteo este admirat de profesori, leagă prietenii frumoase și de durată datorită sincerității și căldurii lui sufletești. În 1582 o parte din acești camarazi îl vor însoți în China. Această imensă țară era însă închisă ca o stridie în fața europenilor și a Evangheliei. În trei luni a învățat limba chineză în care, într-o zi, va vorbi și va scrie perfect. Va cunoaște tot ireproșabil complexa cultură chineză, curente filozofice-religioase adesea contradictorii: taoismul, confucianismul și budismul. Toată această cunoaștere îi era absolut necesară în apostolatul său, în misiunea de evanghelizare care îl aștepta.

Pentru Părintele Matteo Ricci cultura a fost „Calul său Troian”. I-a trebuit infinită răbdare pentru a-l plasa la Curtea Imperială. Obiectivul său era să convertească China, vizându-l în primul rând pe însuși Împăratul. A căutat puncte convergente între creștinism și confucianism, ca bază a discuțiilor, ceea ce noi numim azi dialog, apoi îmbrăcămintea și limba,

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

toate acestea știindu-le de la un călugăr din Ordin.

Savanții chinezi erau atrași de Ricci din dorința de a cunoaște progresele din știința lumii în raport cu știința lor. Pentru ei, Ricci a tradus din opera lui Euclid, a scris lucrarea „*Tratat asupra cerului și a pământului*” și a alcătuit o hartă ce le-a schimbat viziunea lor asupra universului. Tot el a fost acela care le-a adus lucruri necunoscute lor: orologii, ceasuri etc. Cu o deosebită diplomatie, fără să-i combată, Matteo Ricci a știut să le prezinte, pas cu pas, arta și știința sa, înțelepciunea morală, filozofică și spirituală.

Cercul de admiratori ai „*Scrisorilor Occidentului*” a devenit tot mai larg. În 1595 i-a apărut în China prima sa carte „*Tratat despre prietenie*”, o adevărată pledoarie pentru morală și bine. Un „best-seller”, carte difuzată și în Japonia, Coreea și Vietnam.

Cu interlocutorii cei mai deschiși va merge departe, va vorbi și va scrie despre Dumnezeu și creștinism; în absența unor cuvinte chinezești, nu va ezita să adopte vocabularul său. Numele lui Dumnezeu îl va traduce prin „*Domnul Cerului*” sau „*Regele din Inalt*”, aceste expresii figurează în cele mai vechi texte chinezești ca sinonime pentru numele Dumnezeu.

Renumerele lui Matteo Ricci a făcut să fie chemat la Curtea Imperială unde își va petrece ultimii zece ani din viață. Wan-li i-a încredințat instruirea și educația fiului său preferat și a autorizat clădirea primei biserici în apropierea palatului. La

moartea lui Ricci erau doar 2500 de chinezi convertiți, dar porțile pentru evanghelizare erau deschise.

La scurt timp după moartea Părintelui Matteo Ricci, în China a ajuns Ordinul Franciscan care a continuat evanghelizarea alături de iezuiți. Datorită iezuiților, la sfârșitul secolului al XVII-lea creștinii chinezi erau deja la un milion. Metoda iezuiților azi se numește inculturare și constă în tot ceea ce a făcut Matteo Ricci: a adoptat limba, îmbrăcăminte obiceiurile țării în măsura în care nu erau contradictorii creștinismului. Din 1615 Papa Paul al V-lea a autorizat Sf. Liturghie în chineză.

În onoarea Părintelui iezuit Matteo Ricci care a deschis porțile Chinei, la 400 de ani de la moartea sa, s-au organizat numeroase manifestări de-a lungul acestui an: la 30 ianuarie, la Centrul „*Sevres-Facultes*” al iezuiților din Paris, s-a inaugurat „*Anul Matteo Ricci 2010*”. Sub patronajul „*Academiei de Știință*”, la Paris, s-a organizat o expoziție care a subliniat aportul lui Matteo Ricci în astronomie, matematică, cartografie etc. De-a lungul anului expoziția a circulat în toată Franța, la UNESCO s-a ținut un colocviu academic închinat lui Matteo Ricci.

La Roma s-a relansat procesul de beatificare a lui Matteo Ricci, autentic martir al evanghelizării prin știință.

După „*Famille chretienne*”

* A fost al 13-lea și cel mai longeviv împărat al dinastiei Ming, a condus China 48 de ani. În timpul domniei lui Marele Zid Chinezesc a atins apogeul. Wan-li Quang-Queng în limba chineză înseamnă Marele Zid.

Întrunirea arhidiecezană a Reuniunii Mariane

Timișoara, 21-23 octombrie 2010

În cadrul „Zilelor Acțiunii Catolice” s-a organizat la Timișoara o întâlnire de suflet între reprezentanții Reuniunilor Mariane din toată țara, pentru împărtășirea experiențelor devoționale închinare Preacuratei Fecioare Maria, Mama Mântuitorului.

Lăcașul întâlnirii, *Biserica „Sfânta Maria, Regina Păcii și a Unității”*, a fost pentru noi, cei prezenți, binecuvântarea cu harul atâtor devoțiuni speciale ce zilnic se celebrează acolo: Sf. Liturghii cu Sf. Împărtășanie primită de întreaga biserică în genunchi, Adorația perpetuă a Preasfântului Sacrament, în capela de la demisol, Rozarul zilnic (două mistere) condus de preot și nenumărate devoțiuni animate de asociațiile laicilor, nopțile de veghe și participarea activă la lupta pentru viață prin Botezul copiilor avortați sau abandonati.

Tema întrunirii a fost binevenită, a însemnat reîmprospătarea „*Crezului marian*”, „*Fie mie după cuvântul tău*” (Lc. 1,38). Meditațiile, inspirat prezentate de Pr. Vicar Coriolan Mureșan, au fost urmate de întâlniri pe grupe de discuții, unde, pe lângă răspunsurile la întrebările propuse în meditații, s-au împărtășit experiențe, trăiri speciale, revelații chiar și, bine-nțeles, împliniri și neîmpliniri ale Reuniunilor Mariane reprezentate.

Participarea împreună la Sf. Liturghii, *Adorația Euharistică* și binecuvântarea cu Preasfântul Sacrament acordată de Pr. I. Chișărău fiecăruia în parte, *Conșfințirea la Inima Neprihănită*

a Fecioarei Maria, Rozarii rostite împreună, Rozariul Îndurării Divine, Rugăciunea Angelus și rodul meditațiilor și mărturiilor primite ne-au fost fiecăruia un dar de lumină pe care sperăm să-l putem oferi la rândul nostru, acolo, în Reuniunile noastre Mariane.

Un „*Mulțumim din toată inima*” se impune. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru Preacurata noastră Mamă. Întreaga noastră viață îi vom mulțumi Preacuratei că ne-a ales să fim acolo, la primirea acestui dar, la Timișoara, în lăcașul dedicat Ei. Mulțumim Spiritualilor noștri: Pr. paroh I. Chișărău, gazda noastră, ce împreună cu ai săi credincioși i-au ridicat lăcaș sfânt Reginei Păcii și Unității, și-l umplu generos cu rugăciunile lor, zi și noapte, și a condus tot programul cu entuziasmul său debordant.

Mulțumim Pr. Vicar General al Timișoarei, Pr. Ovidiu Teodorescu pentru erudita sa prezență de înaltă spiritualitate. Mulțumim de asemenea Pr. Remus Dan Mârșu care ne-a însoțit și ne conduce mereu cu iubire sporită, și conducerii Reuniunii Mariane Arhidiecezană, Doamnei Angela Groza, președintă, și Lucia Maria Ghișa, vice președintă. Și minunatei noastre gazde, Doamna Pinteza Tereza, tuturor marianistelor și marianiștilor din Timișoara, care prin iubirea și efortul lor au făcut posibilă această binecuvântată întâlnire.

Prof. Maria-Mirela FILIMON

Să ne rugăm împreună

Rugăciune către Sfânta Fecioară Maria a Ajutorului

O, Marie, nenumărate sunt sufletele în locul de ispășire, suflete ce așteaptă cu nespusă nerăbdare ajutorul rugăciunilor noastre și meritul faptelor noastre. Conduși de dragoste către Isus Cristos, rugători îndreptăm privirea și inima către Tine, Mamă îndurătoare a tuturor credincioșilor, ca să vii în ajutorul acestor suflete.

Te rugăm, o, Marie, în chip deosebit, pentru acele suflete care te-au cinstit și au făcut bine altor suflete, care au plâns cu ele și pentru ele, și pentru sufletele care sunt uitate. Amin

În numele Preasfintei,
celei de o Ființă, de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi,

† LUCIAN

*Din mila lui Dumnezeu,
Arhiepiscop și Mitropolit al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș,
Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică,
în deplină comuniune de credință cu Sfântul Scaun Apostolic al Romei,*

Confraților întru slujire Episcopală, Preanoraților protopopi, clerului și persoanelor consacrate, tuturor bunilor noștri credincioși, Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Cristos,

Cu împărtășirea acestui gând tuturor fiilor și fiicelor Bisericii noastre: „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința” (Evr. 13, 7),

În baza drepturilor conferite de Canoanele Sfinților Apostoli, ale Codului Canoanelor Bisericilor Orientale, urmare a dezbaterilor din cadrul lucrărilor Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, reunit în sesiune ordinară la Blaj, Sediul Arhiepiscopului Major în perioada 26-28 octombrie a.c.;

În conformitate cu can. 112 al Codului Canoanelor Bisericilor Orientale, am aflat de bine în Domnul să publicăm această

CIRCULARĂ

Prin rugăciune și credință spre cinstirea altarelor

**Să ne rugăm pentru beatificarea Episcopilor Greco-Catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist!**

Dumnezeu și-a oferit unicul Fiul spre moarte pentru ca lumea să aibă viață, și să o aibă deplin. Aceasta este suprema mărturie a vieții, pierdută pentru lume dar câștigată pentru eternitate cu Dumnezeu. Având exemplul atâtor mărturisitori ai credinței și atașamentului față de Biserica lui Cristos în perioada de persecuție a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, aducem mulțumire lui Dumnezeu Atotputernicul pentru tăria cu care i-a înzestrat în mărturisire pe Episcopii, preoții, călugării și călugărițele noastre, și pe credincioșii noștri în perioada comunismului și a interzicerii Bisericii noastre.

Ținând în mare respect memoria și exemplul dat de Episcopii Greco-Catolici,

care au mărturisit cu prețul vieții credința catolică, și a căror cauză de beatificare se găsește în faza Romană, conform art. 36 din Constituția Apostolică Divinus perfectionis Magister, a Sfântului Părinte de fericită pomenire, Papa Ioan Paul II,

DISPUNEM

- ca în toate bisericile, capelele sau alte locuri de cult, la sfârșitul fiecărei Sfinte Liturghii, sau al altei celebrări liturgice, să fie înălțată către Bunul Dumnezeu *Rugăciunea pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970;*

- această dispoziție, fiind de ordin liturgic, are aplicabilitate pretutindeni conform can. 150 § 2 CCEO;

- anexa, conținând formula oficială de *Rugăciune pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970*, face parte integrantă din prezenta scrisoare circulară;

- dispoziția prezentei circulare încetează în momentul în care cauza *SS. D. Valeri Traiani Frențiu et VI Sociorum* pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970, se va concluziona.

Invocăm ajutorul ceresc de la Preaîndurătorul Dumnezeu pentru a trimite darurile Spiritului Sfânt asupra tuturor celor ce vor înălța aceste rugăciuni, spre lauda și mărirea Preasfintei Treimi, prin mijlocirea rugăciunilor Preasfintei Fecioare Maria, a sfinților Arhangheli Mihail și Gavril și a tuturor cetelor Puterilor cerești fără de trup, spre întărirea Bisericii Catolice, a Sfintei Uniri și a comuniunii cu Scaunul Apostolic al Romei.

Dat la Blaj, Sediul Arhiepiscopului Major,

8 Noiembrie, Anul Domnului 2010.

Sărbătoarea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, și toate cetele Puterilor cerești.

în al 6-lea an de pontificat al Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea,

în al 20-lea an al Episcopatului nostru,

în al 5-lea an în acest scaun Arhiepiscopal Major,

în al 157-lea an de la întemeierea Mitropoliei noastre,

și al 310-lea an de la Sfânta Unire cu Biserica Romei.

† LUCIAN
Arhiepiscop Major

Papa Paul al VI-lea (XVII)

Cu a doua sesiune energic pregătită și lansată de Paul al VI-lea, Conciliul Vatican II a intrat definitiv în ritmul său de lucru și și-a regăsit suflul. Părinții conciliari dispuneau de mai mult timp, puteau cuprinde mai bine problemele, aveau la dispoziție mai mult de două luni în loc de șapte săptămâni. Cunoscându-se mai bine între ei, ajungeau mai repede la decizii. Și altceva: terenul discuțiilor era pregătit, lăsa loc dezbaterilor, remanierilor, iar în redactarea numeroaselor texte își aveau mai bine loc reflecțiile lor, erau mai evidente discernerea obiectivelor și limitele muncii lor. Mulți credeau că într-o lună sau două se va putea încheia sesiunea. De-acum, în pofida numeroaselor dificultăți, potolite prin voința și prezența Papei Paul al VI-lea, Părinții reușeau să finalizeze cu bine și repede munca lor. Era clar sentimentul că lucrările Conciliului avansau. În adevăr, Conciliul evidenția practic proiecte de actualitate, iar Părinții aveau sentimentul că se găsesc în atenția opiniei universale.

Cu adevărat, ecumenismul privea întreaga lume și prin însuși înțelesul său etimologic era o deschidere universală. Dar, e drept, era pentru prima oară când un Conciliu era cu adevărat ecumenic prin audiența sa. Și tot pentru prima oară toate popoarele puteau să urmărească

zi de zi ansamblul muncii Conciliului. Liniile mari ale textelor erau cunoscute înainte ca ele și schema lor să fie adoptate, lucru necesar pentru creștini, aceștia putând astfel să cunoască deciziile Conciliului. Informația scrisă, vorbită sau transmisă prin televiziune, duceau temele Conciliului în cele patru colțuri ale lumii și ecoul lor ajungea la Părinții conciliari, încât ei cunoșteau zilnic reacțiile lumii față de lucrările lor.

Cunoașterea Conciliului de la Trento (1545-1563), în Europa secolului al XVI-lea, în care domnea nesiguranța, a fost anevoioasă, noutățile se transmiteau cu dificultate și încet. Părinții nu aveau cum să fie la curent cu opinia despre munca lor; și situația a continuat încă mult timp. În revanșă, de la Vatican II înapoi, presa avea să dea un ecou formidabil și simtomatic, aproximativ o mie de jurnaliști au scris despre Conciliul Vatican II. Părinții știau că de la ei se aștepta un efort de inteligență și de imaginație și că erau în centrul atenției, nu voiau să decepționeze și nici să piardă ceva din speranța semănată de Ioan al XXIII-lea. Calitatea și volumul informației reciproce constituia o dimensiune esențială și o obligație morală, o condiție necesară succesului.

Totuși, era clar că transmiterea

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 17)

informațiilor avea limite. La întrebarea lui Jean Guilton, unul dintre laicii admiși la Conciliu, invitat personal de Papa Ioan al XXIII-lea, ce informații putea da despre Conciliu, i s-a răspuns: „*Totul despre misterul Conciliului, nimic din secretele lui*”. La deschiderea sesiunii a doua a Conciliului Papa Paul al VI-lea a lăsat Părinților conciliari o mai mare latitudine în această direcție. La fiecare sesiune era admis un reprezentant de presă pentru fiecare grup lingvistic, era prezent și Oficiul de Presă al Vaticanului, acesta a jucat un rol esențial în difuzarea informațiilor oficiale.

Biroul de Presă era instalat în Palatul nou al Congregației Romane, construit de Pius al XII-lea. În holul vast jurnaliștii dispuneau de toată aparatura tehnică necesară muncii lor. La ora 13.00, se rezumau pe grupuri lingvistice lucrările din orele dimineții, se redacta în italiană, franceză, engleză, germană și spaniolă, iar documentele erau traduse și în arabă pentru creștinii din Orientul Apropiat. Prin Radio și Televiziune se transmiteau toate ceremoniile importante.

O altă noutate a Conciliului a constat în participarea laicilor. În tot cursul veacurilor, din Antichitate și Evul Mediu, laicii au participat la lucrările Conciliilor. Uneori erau printre inițiatori, cum a fost Împăratul Constantin (272-337) pentru primul Conciliu de la Niceea (325). Acum

numărul laicilor a devenit mult mai însemnat, 29 de bărbați și 23 de femei, care au avut o contribuție importantă prin participarea la dezbaterile din comisii.

Dacă se socotește numărul total al celor care au contribuit, într-un fel sau altul, la Conciliu, el se ridică la 5.000-6.000 de persoane, dintre care 2.500 de preoți, apoi observatorii și auditorii, cei din Serviciul general al Curiei, experți, specialiști în tehnica aparatelor, traducători, moderatori, comitetul coordonator etc.

Dar peste toate acestea era prezența Papei. În fiecare etapă a Conciliului Papa domina ansamblul. Rolul său juridic era de excepție; Secretariatul general, moderatorii, Părinții conciliari, toți apelau la Sfântul Părinte ca la autoritatea superioară. De fapt, Papa era mereu consultat, la autoritatea Sfântului Părinte se recurgea în orice situație.

În adevăr, Papa a purtat în inima sa Conciliul, în spiritul și în brațele sale, timp de trei ani, 1963-1965. A vegheat asupra lui în fiecare minut, a urmărit dezbaterile și munca comisiilor, atent la reacțiile Părinților, a observatorilor, a presei și a opiniei universale. Și în tot acest timp nu a fost degrevat de celelalte obligații și responsabilități care trebuiau să continue pentru mersul cotidian al Bisericii. L-a ajutat însă mult energia sa, răbdarea tenace și respectul față de oameni.

(va urma)

***Rugăciune pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu
Valeriu Traian FRENȚIU, Iuliu HOSSU, Alexandru RUSU, Ioan
BĂLAN, Ioan SUCIU, Vasile AFTENIE și Tit Liviu CHINEZU,
Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist
între anii 1950-1970***

Doamne Isuse Cristoase, Marele și Veșnicul Preot al sufletelor noastre, Tu i-ai trimis pe apostolii și discipolii Tăi în lumea întreagă, pentru a duce tuturor oamenilor vestea cea bună a iubirii Tale. În pragul sacrificiului Tău suprem pentru mântuirea lumii, la cina de pe urmă, Te-ai rugat Tatălui ceresc ca Biserica Ta să fie una.

Privește cu bunăvoință la poporul român, din sânul căruia i-ai ales pe Servii Tăi Valeriu Traian FRENȚIU, Iuliu HOSSU, Alexandru RUSU, Ioan BĂLAN, Ioan SUCIU, Vasile AFTENIE și Tit Liviu CHINEZU - Episcopi morți în faimă de martiri sub regimul comunist. Ei au dat mărturie despre Tine cu zel apostolic pe acest pământ și și-au pecetluit credința neclintită în Tine, în Biserica Catolică și în urmașul Sfântului Petru, Sfântul Părinte Papa, cu prețul martiriului lor.

Fă ca exemplul lor de credință și de iubire să strălucească tot mai mult printre noi. Te rugăm, așadar, să arăți și pe pământ vrednicia acestor slujitori ai Tăi, ridicându-i la cinstea altarelor, iar nouă, prin mijlocirea lor, să ne dai harurile de care avem nevoie pentru ca toți să fim o singură turmă cu un singur păstor.

Că Ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt. Amin.

Tatăl nostru...

Născătoare de Dumnezeu...

Mărire Tatălui...

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)